

2017-05-09

Diarienummer  
LOC 1701-0146

Informationssäkerhetsklass  
Öppen

Styrelsen för Locum AB

## **Incidentrapport för mars-april 2017 gällande Landstingsfastigheter Stockholm och Locum AB**

### **Ärendet**

Anmälan av incidentrapport för Landstingsfastigheter Stockholm och Locum AB för mars-april 2017.



Patrik Emanuelsson  
Verkställande direktör

### Bilaga

1. Rapport över allvarliga incidenter mars 2017
2. Rapport över allvarliga incidenter april 2017

Delges  
Akten

## **Incidentrapport för mars-april 2017 gällande Landstingsfastigheter Stockholm och Locum AB**

### **Ärendet**

Rapport till Locums styrelse och ledningsgrupp avseende allvarliga incidenter och trender kopplat till skydd av personal<sup>1</sup>, skydd av egendom, skydd av information, krisberedskap och flygsäkerhet. Incidenterna utgör oönskade händelser som riskerat att påverka eller har påverkat patientsäkerheten eller driften<sup>2</sup> av ett eller flera sjukhus samt arbetsmiljörelaterade händelser gällande medarbetare vid Locum. Även händelser som kan påverka Locums anseende och varumärke redovisas i denna rapport.

### **Bakgrund**

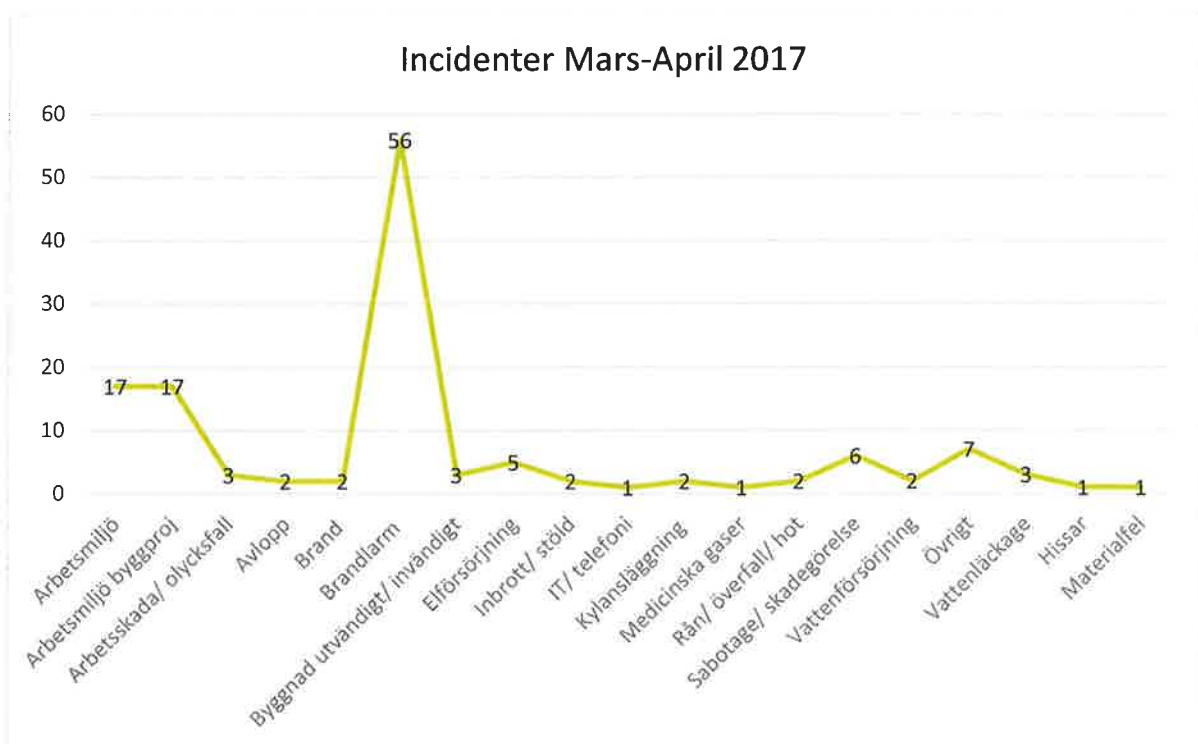
Rapporten baseras på inrapporterade incidenter från Locums medarbetare, driftorganisation, kunder, hyresgäster, bevakningsföretag och SLL IT. Under perioden 2017-03-01 till och med 2017-04-31 har totalt 133 incidenter inrapporterats, varav 58 stycken av dessa är brand/brandlarm. Totalt bedöms 20 stycken incidenter vara av allvarlig karaktär och/eller av intresse för styrelse och ledning, se bifogad rapport.

---

<sup>1</sup> Inkl. patienter och besökare

<sup>2</sup> Med driften av ett sjukhus avses leverans av el, värme, vatten, reservkraft, medicinska gaser m.m., vilket är klassat som samhällsviktig verksamhet av myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) med stöd av förordning (2006:942) om krisberedskap och höjd beredskap samt med stöd av Säkerhetsskyddslagen (1996:627)

## Rapporterade incidenter mars-april 2017



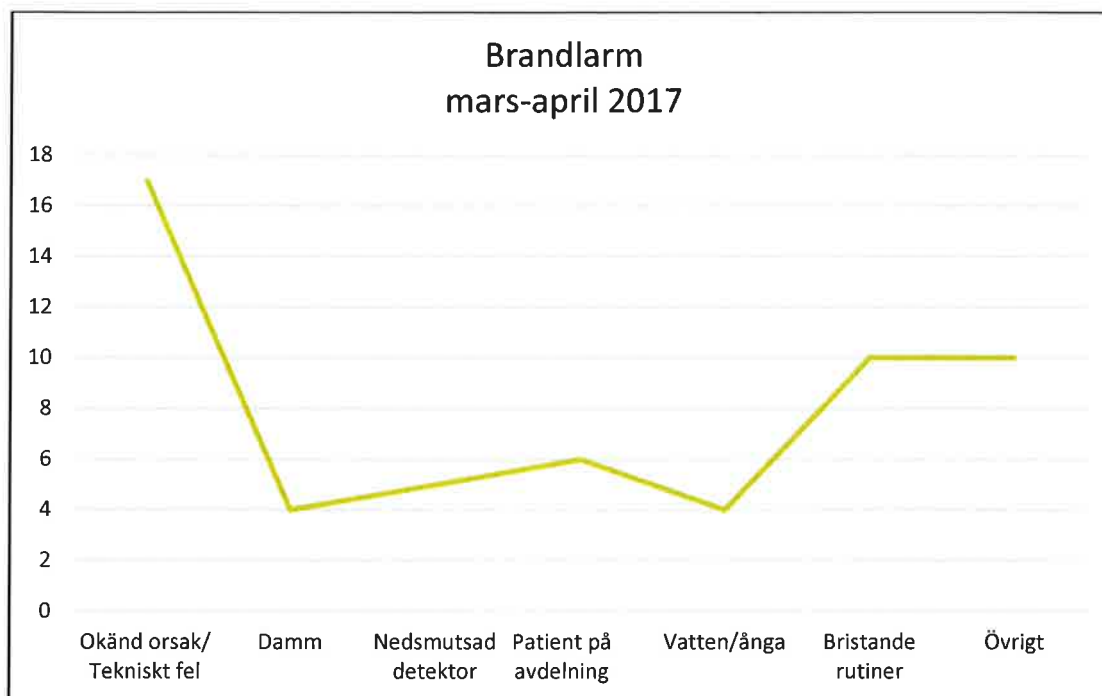
### Sammanfattning – incidenter

Under perioden har det förekommit flertalet incidenter (34) som kan relateras till arbetsmiljö/ arbetsmiljö byggprojekt. Bland incidenterna kan noteras att ett ställningsplank tappades vid ställningsmontage. Farliga lyft med kran har skett vid Södersjukhuset och S:t Görans sjukhus. Vidare har kanyler påträffats i papperskorg utanför lastkajen vid Handens sjukhus, vilket innebär stor risk för skärskada för markentreprenör. Vid Södersjukhuset har även ett betongelement på 3 ton tappats ned i ett hisschakt av underentreprenör.

Vi kan också se ett högre antal incidenter relaterade till inbrott/stöld, överfall/rån och sabotage/skadegörelse under perioden. Det har bland annat påträffats förstörda lås på lastmaskiner och obehöriga ”hantverkare” på Danderyds sjukhus samt misstänkt sabotage på högspänningskabel vid Södersjukhuset. Locum har satt in förstärkning i form av extra ronderingar samt ändrat inpasseringen till försörjningsdelen för Södersjukhuset.

Under perioden finns även en incident kopplad till IT- och telefoni vid Handens sjukhus. Incidenten gällde brist på (wi-fi) trådlöst nätverk, vilket ledde till att journalsystemet TakeCare inte gick att komma åt via handenheter. En kartläggning av ansvar gällande det trådlösa nätverket på sjukhuset har utförts.

## Rapporterade brandlarm mars-april 2017



### Sammanfattning – brandlarm

Sammanställningen av incidenter som inträffat under mars-april 2017 visar att även den här månadens statistik domineras av brand/brandlarm (58 stycken.) Av dessa är en konstaterad rökutveckling.

Inga allvarliga brandincidenter har ägt rum under mars-april månad. Däremot har en mindre händelse kopplad till brand rapporterats i form av rökutveckling från gammal armatur. Armaturen hade blivit varm vilket resulterade i rök från bränd färg och plast. Platsen identifierades och brandkår och räddningstjänst anslöt. Lokalen vädrades ut och armaturen plockades ned.

En omständighet att beakta är de omfattande byggnationerna i de strategiska byggprojekten som bl a pågår i befintlig vårdverksamhet. Detta medför att byggdamm sprider sig vidare över större ytor än vad som av säkerhetsskäl är möjligt att stänga av utan att projekten måste införa brandvakter, extra brandposter samt striktare ledning och styrning av hur arbetet utförs.

Det är därför av särskild vikt att fortsätta se över och följa upp orsaker till felaktiga brandlarm samt tydliggöra kostnad av varje brandlarm för att undvika onödiga uttryckningar och kostnader.

Total kostnad för brandlarm under mars-april månad beräknas ha uppgått till 638 000 kronor.

## Rapport över allvarliga incidenter mars 2017

### Incidenter

#### Skydd av personal, patienter och besökare

	Plats	Tillfälle	Kategori	Beskrivning
1	Dalens sjukhus	2017-03-25	Rån/överfall	Stenkastning mot två väktare vid yttre kontroll av området samt mot väktarnas tjänstebil på framsidan av sjukhuset.
2	Södertälje sjukhus	2017-03-22	Arbetsplatsolycka	Inväntar fullständiga uppgifter från Arbetsmiljöverkets utredning, men oegentligheter på arbetsplats där ställningsbyggande pågår väntas ha ägt rum och lett till arbetsplatsolycka.
3	Nacka sjukhus	2017-03-17	Arbetsmiljö	Flera larm har inkommit till driftenheten på sjukhuset som konsekvens av sprängningar vid ett bostadsbyggprojekt i närheten.

### Kommentarer

#### 1. 2017-03-25 Dalens sjukhus

Väktare tillkallade kollega när denne upptäckt att flertalet ungdomar uppträdde störande vid Dalens sjukhus. Den anländande väktaren blev utsatt för stenkastning mot tjänstefordon. De två väktarna gjorde därefter en yttre kontroll med sina hundar och fick då sten kastad mot sig som nästan träffade.

Polis informerades om händelsen och anslöt. Under samma kväll satte Locum in dubbelrondering som åtgärd. Ungdomarna var kvar under kvällen men höll sig på avstånd.

Händelsen har blivit ett polisärende och polisen känner till att det är stökigt i området. Locum har sedan händelsen satt in väktare under kvällstid/nattetid.

## 2. 2017-03-22 Södertälje sjukhus

Ett anonymt samtal inkom gällande oegentligheter och arbetsplatsolycka vid byggarbetsplatsen vid Södertälje sjukhus. Intern utredning på Locum har tillsatts och Skatteverket är inkopplade.

Entreprenörer på byggarbetsplatsen tillkallades för genomgång och redogörelse för det inträffade och utredning pågår. Locum bevakar ärendet tills det är helt utrett.

## 3. 2017-03-17 Nacka sjukhus

Driftenheten på Nacka sjukhus fick larm om pågående sprängningar vid ett bostadsbyggprojekt som ligger intill Nacka sjukhus. Flertalet driftlarm har inkommit till driftansvarig vid Nacka sjukhus inom loppet av två veckors tid, då sprängningarna utförts.

Sprängladdningarnas storlek har ökat och driften vid sjukhuset känner en viss oro då sjukhusets syrgastank är placerad i närheten av sprängningarna (ca 50 meter därifrån).

Locum säkerställer sig om att en riskanalys gällande sprängarbeten i närområdet har utförts av bostadsbyggprojektet. Vidare har fyra vibrationsmätare placerats i närheten av byggarbetsplatsen, och loggning av vibrationsmätning utförs vid varje sprängtillfälle.

Sprängningarna väntas fortgå t o m vecka 14, men lär minska under vecka 13. Ingen fara ska föreligga enligt bostadsbyggprojektet.

## Skydd av egendom (inkl. drift)

Incidentrapportering gällande skydd av egendom inklusive drift sammanställs med utgångspunkt i kategorierna i incidentrapporteringssystemet (REQS). Här kan även de händelsetyper som tagits fram inom ramen för Locums risk- och sårbarhetsarbete (RSA) beaktas. Dessa är:

- Olyckor
- Serviceavbrott
- Brist på kontinuitet och redundans
- Avsaknad av och brister i rutiner och processer
- Utbildningsbrister
- Flaskhalsar
- Designfel
- Systemfel

	Plats	Tillfälle	Kategori	Beskrivning
4	Norrtälje sjukhus	2017-03-22	Vattenförsörjning	Större vattenläckage i Norrtälje kommun som resulterade i att vattentrycket försvann i delar av sjukhuset.
5	Södersjukhuset	2017-03-14	Sabotage	Misstänkt sabotage på högspänningskabel i skarp drift vid sjukhuset.
6	Södersjukhuset	2017-03-09	Sabotage	Ventilation slutade fungera i operationssal.
7	Huddinge sjukhusområde	2017-03-09	Kylanläggning	Vid installation av ny strömförsörjning blev pumpar strömlösa.
8	Huddinge sjukhusområde	2017-03-06	Elförsörjning	I samband med byte av kylventil blev all kraft till nätverksutrustning strömlös. Påverkade brandlarmsöverföring, drift och styrning, vatten, värme och kyla.
9	Nacka sjukhus	2017-03-05	Medicinska gaser	Gaslarm inne på larmtablå på låst avdelning tillhörande Capio.
10	Danderyds sjukhus	2017-03-02	Övrigt	Obehörig ”hantverkare” som varken var Locums eller fastighetsförvaltarens personal rörde sig på avdelning.
11	Danderyds sjukhus	2017-03-01	Inbrott/stöld	Försökt till stöld av lastmaskiner, totalt tre lastmaskiner förstörda.
12	Sabbatsbergs sjukhusområde	2017-03-01	Brandlarm	Brandlarmsklockor aktiverades inte i samband med samordnat test av brandlarmsfunktioner. Rör sig om felprogrammering av larmen.



## Kommentarer

### 4. 2017-03-22 Norrtälje sjukhus

Klockan 10:35 uppstod ett större vattenläckage på ledning vilket resulterade i att vattentrycket försvann på Norrtälje sjukhus. Kommunens driftentreprenör genomför underhållsarbete som har skapat en större läcka vilket resulterade i att delar av sjukhuset blev utan vatten.

Så fort driften på sjukhuset fick vetskap om det inträffade åtgärdades händelsen i form av manuell öppning av ventil så att vatten togs från byggnad 18 till de delar av sjukhuset som saknade vatten. Avbrottsid ca 10 minuter. Händelsen uppges inte ha medfört några större problem för vårdtagare på sjukhuset. Hade varit allvarigare om vattenbristen drabbat exempelvis operationsavdelningen.

Fortlöpande dialog förs med Norrtälje kommuns säkerhetsorganisation gällande det inträffade och utredning pågår.

### 5. 2017-03-14 Södersjukhuset

Misstänkt sabotage på högspänningskabel i skarp drift. Okänd person har skadat HSP-kabeln<sup>1</sup>, med kniv. Ytterisoleringen har brutit vilket medförde att den inre plastmanteln blev synlig, ledarna hade däremot inte avskalats. Kabeln var förlagd på kabelstege.

Den skadade kabeln åtgärdades provisoriskt. Permanent reparation utfördes någon dag senare.

Samtliga kablar på kabelstegar är kontrollerade för att säkerställa att det inte fanns några fler skador. Händelsen har dokumenterats. Vidare har inpasseringssystemet skärpts upp med kort och kod till driftytan.

### 6. 2017-03-09 Södersjukhuset

Ventilationen slutade plötsligt fungera i en operationssal. Kontroller av intagskanal utfördes, och efter att driftenheten på sjukhuset kontrollerat att aggregatet fungerade följdes kanalen från aggregatet. Provmätningar genomfördes efter varje spjäll och kylbatteri. Lufttryck fanns i kanalen ända fram till ovanför operationssalen där ett injusteringspjäll var strypt. Driftorganisationen kan se att någon har varit inne och skruvat i injusteringspjället.

Låsskruven lossades och spjället sattes tillbaka korrekt. Lufttrycket i operationssalen kontrollerades efter detta och det konstaterades att det återigen var normalt. Det går ej att fastställa hur det kan ha inträffat.

### 7. 2017-03-09 Huddinge sjukhus

En planerad omläggning av kraft till fjärrkylpumpar i maskincentralen skulle utföras kl. 18:00. Avbrottet var planerat att ta så kort tid att sjukhuset inte skulle bli störd av omläggningen. Vid installation av ny strömförsörjning blev fjärrkylpumpar strömlösa. Avbrottet varade i ca 75 minuter. Under den tiden hann sjukhuset få starkt reducerad kyla vilket medförde att

---

<sup>1</sup> Högspänningskabel

röntgenutrustningen kopplade in nödkyla. Flertalet kylkompressorer till kylrum larmade för avvikande drift.

Många anläggningar går automatiskt i nödkyla men ett flertal anläggningar måste ställas om till nödkyla manuellt. Installations- och driftbolaget informerade driften på Huddinge sjukhus om status på felsökningen och efter ca 60 minuter beslutade sjukhusets driftorganisation att den gamla kraftkabeln skulle sättas in. Fortlöpande kommunikation och felsökning pågår.

#### **8. 2017-03-06 Huddinge sjukhus**

Till det s.k. TDK-rummet (Tele-, Data- och Korskoppling) använde godkänd driftentreprenör ett UPS<sup>2</sup>-matat eluttag till en bormaskin. Detta ledde till att en säkring från UPS överbelastades och delar av nätverksutrustningen därmed blev strömlös. Avbrottet påverkade brandlarmsöverföring, drift och styrning, vatten, värme, kyla samt hyresgästers data.

Felsökning pågick i ca 30 minuter innan säkringen återställdes. Entreprenör har informerats om konsekvenserna av händelsen samt om gällande rutiner.

#### **9. 2017-03-05 Nacka sjukhus**

Gaslarm indikerades på larmtablå på en låst avdelning. Inget larm hade gått i gascentralen. Jourteknikerna från driften hade heller ingen nyckel för att komma in i den låsta avdelningen.

Locums säkerhetschef bad jourtekniker att kontakta avdelningen mitt emot då de sades ha nyckel för att kunna genomföra evakuering och därmed ha åtkomst till lokalerna. De hade nyckel och larmet återställdes. Har konstaterats att det är viktigt att driften på Nacka sjukhus har nycklar till all verksamhet i huset.

Hyresgästen hade vidare inte uppdaterat kontaktuppgifterna, därav onödiga ställtider för driften. Väntade åtgärder i form av uppdaterande av kontaktlistor, fastställande av rutin avseende uppdatering av listorna samt insamlande av nycklar till hyresgäster för nödsituationer.

#### **10. 2017-03-02 Danderyds sjukhus**

Avdelning 63<sup>3</sup> hade besök av en person som uppgav sig vara hantverkare. Det har dock bekräftats att varken Locum eller fastighetsförvaltaren haft personal ute under den dag som angavs. Slutsatsen som dragits är att det rörde sig om oegentligheter.

Danderyds sjukhus säkerhetsavdelning har uppmanats att gå ut med information till personal om att be hantverkare utan Locum-väst eller armbindel om ID samt information om vilken firma de kommer ifrån. Eventuella åtgärder har vidare uppmanats att föras in i tjänstgöringsrapporten.

---

<sup>2</sup> UPS= Uninterruptible Power Supply (avbrottsfri kraftförsörjning)

<sup>3</sup> Avdelning 63= Kirurgavdelningen på Danderyds sjukhus

### 11. 2017-03-01 Danderyds sjukhus

Försök till stöld av lastmaskiner då markantreprenad har lastmaskiner stående på området. Totalt tre maskiner upptäckts ha sönderbrutna dörrlås och tändningslås.

Området har förstärkts med extra vaktare samt belysning.

### 12. 2017-03-01 Sabbatsbergsområdet

Halva våningsplanens brandlarmsklockor aktiverades inte i samband med samordnat test av brandlarmfunktioner i en huskropp. Felet uppgavs ha uppkommit som ett resultat av en felaktig omprogrammering av leverantören av brandlarmsystemet inför det samordnade brandfunktionsprovet.

Programvaran har felsökts och omprogrammering har genomförts. Brandlarmet har efter det fungerat som det ska. Locums specialist för säkerhetssystem/ säkerhetssamordnare utreder för närvarande händelsen.

## Skydd av information och telefoni

	Plats	Tillfälle	Kategori	Beskrivning
13	Handens sjukhus	2017-03-04	IT och telefoni	Brist på trådlöst nätverk påverkade åtkomst till systemet TakeCare.

## Kommentarer

### 13. 2017-03-04 Handens sjukhus

Larm inkom till Locums beredskap att bristen på trådlösa nätverk påverkade möjligheten att logga in i journalsystemet TakeCare via handenheter, däremot fungerade inloggningen via fasta terminaler.

I brist på information om vem som har ansvar för det trådlösa nätverket på sjukhuset så kallade säkerhetschefen berörda till möte för att klarlägga kontaktvägar och ansvar relaterat till detta. En kartläggning av ansvar kopplat till det trådlösa nätverket har därmed utförts.

## **Bevakning**

Locum utökar bevakning på följande sjukhus nattetid: Handen, Nacka, Sabbatsberg, Löwenströmska, Bromma och Dalen.

Handens sjukhus har haft extra bevakning på grund av försäljning av magasin och att obehöriga besökare påträffats inne på hyresgästytorna. Locum förstärker därmed upp med extra rondering av väktare för att öka tryggheten.

Sabbatsberg har förstärkts med larmväskor i syfte att avskräcka obehöriga som tar sig in i sjukhusets trapphus.

Extra rondering har även skett på Dalens sjukhus på grund av stenkastning mot bevakningsbil/personal.

## Rapport över allvarliga incidenter april 2017

### Incidenter

#### Skydd av personal, patienter och besökare

	Plats	Tillfälle	Kategori	Beskrivning
1	Maria sjukhus	2017-04-07	Övrigt	Polisen grepp drogförsäljare inne på Maria Sjukhus.
2	Nacka Närsjukhus	2017-04-06	Övrigt	Olåsta toaletter med påföljd att obehöriga tog sig in och stökade ned.
3	Nacka sjukhus	2017-04-03	Rån/överfall/hot	Man med pilbåge går omkring på sjukhuset och uppför sig avvikande.

#### Kommentarer

##### 1. Maria sjukhus 2017-04-07

Polisen grepp drogförsäljare inne på Maria sjukhus. Polisen har vid flertalet tillfällen besökt Maria sjukhus och då gripit folk i entrén för narkotikainnehav. Då en stor del av patienterna är besökare till beroendevårdsverksamhet vilket gör att det emellanåt blir stökigt i entrén. Bemanningen av vaktaren i receptionen samt åtgärder tillsammans med hyresgästerna och den nära dialogen med polisen gör att det just nu pågår en större insats för att få bort stöket från Maria sjukhus.

Andra åtgärder som genomförts är installation av en sidospegel i väntrummet vid hissen samt att toaletterna endast går att låna på begäran från vaktaren i receptionen som låser upp dessa med automatik.

##### 2. Nacka Närsjukhus 2017-04-06

Under kvällen den 6/4 hade vaktarna inte låst toaletterna vid entréplan vilket medförde att obehöriga tog sig in och stökade ned.

Locum ser hela tiden över lämpliga lösningar för att låsa toaletterna på allmänna ytor där det finns en problematik så som övernattning, tvättning och nedskräpning. En enklare lösning som implementerats på Sabbatsbergs sjukhus är att lokalvården, som kommer till sjukhuset tidigt på morgonen, låser upp toaletterna och att väktarna låser de på kvällen innan hemgång. Åtgärderna är viktiga för att förhindra brand på sjukhuset då det ofta förekommer att obehöriga röker inomhus samt för att undvika vattenskador.

### 3. Nacka sjukhus 2017-04-03

Receptionen kontaktade Locum Kundtjänst angående en man som befann sig på sjukhuset med en pilbåge. Kundtjänst larmade Locums säkerhetssamordnare som i sin tur larmade polisen och väktare. Polisen omhändertog personen. Samtliga vårdgivare informerades av Locum.

### Skydd av egendom (inkl. drift)

Incidentrapportering gällande skydd av egendom inklusive drift sammanställs med utgångspunkt i kategorierna i incidentrapporteringssystemet (REQS). Här kan även de händelsetyper som tagits fram inom ramen för Locums risk- och sårbarhetsarbete (RSA) beaktas. Dessa är:

- Olyckor
- Serviceavbrott
- Brist på kontinuitet och redundans
- Avsaknad av och brister i rutiner och processer
- Utbildningsbrister
- Flaskhalsar
- Designfel
- Systemfel

	Plats	Tillfälle	Kategori	Beskrivning
4	Södersjukhuset	2017-04-25	Arbetsmiljö	Problem med ventilation i operationssalar.
5	Södersjukhuset	2017-04-25	Arbetsmiljö	Betongelement föll ned i hisschakt.
6	Danderyds sjukhus	2017-04-14	Elförsörjning	Reservkraft drev sjukhuset under ca 1 timme.
7	Dalens sjukhus	2017-04-11	Hissar	Fall vid nivåskillnad i hiss.

## Kommentarer

### 4. Södersjukhuset 2017-04-25

Vårdverksamhet felanmälde ventilationen till Locums kundtjänst som skickade ut drifttekniker. Drifttekniker vid Södersjukhuset tog sig direkt till fläktrummet då ärendet kunde medföra problem för planerade och kommande operationer. Reparationen försenades då dörren in till fläktrummet var blockerad av en truck som hade placerats framför dörren. Driftens insats fördröjdes med 10 minuter. Viktiga driftdörrar märks nu upp med ”Last får inte blockera dörren”. Det var en mindre påverkan på vården eftersom truckförarna fanns i närheten.

### 5. Södersjukhuset 2017-04-25

I samband med att man skulle placera ett prefabricerat betongelement över toppen av hisschakt, lyftes elementet på plats på ett korrekt sätt. Läget på det prefabricerade betongelementet behövde justeras och i samband med att detta skulle göras genomfördes justeringen på ett felaktigt sätt i kombination med bristfällig kommunikationen mellan kranförare och ansvarig för lyft. Detta fick till följd att det prefabricerade betongelementet föll genom schaktet. Incidenten orsakade inga personskador eller materiella skador.

Händelsen bedöms som allvarlig och entreprenören har anmält incidenten till Arbetsmiljöverket. Samtliga lokala krisledningsgrupper var aktiverade inom 45 min efter incidenten. Krisledningsrutinerna fungerade bra och återkopplingsmöten kommer att hållas internt inom Locum men även med entreprenören. Locum har polisanmält det inträffade vilket är praxis vid en allvarlig arbetsplatsolycka. Arbetsmiljöverket har varit på plats och var imponerade av Locums krisledningsarbeten och hade inga anmärkningar kring hanteringen av händelsen.

### 6. Danderyds sjukhus 2017-04-14

Reservkraften kompenserade externt bortfall av inkommande el under cirka en timme under nattetid. Det externa felet beror på jordfel på överliggande ledning triggade igång impulser inom omkringliggande lokalnät. Elkraftsystemets längsdiffskydd<sup>1</sup> på de matade kablarna föranledde avbrotten till bl a Danderyds sjukhus. Elbolaget kommer att byta ut dessa reläskydd inom en snar framtid för att undvika liknande incidenter.

### 7. Dalens sjukhus 2017-04-11

Hissreperatören glömde att spärra av området vid hissen. Personal från avdelning 41 uppmärksammande inte nivåskillnaden på ca 15-20 cm och föll in i hissen. Personen klarade sig men blev lite omskakad. Åtgärder har vidtagits i form av avstängning av hiss samt utredning genomförs av Locum.

---

<sup>1</sup> En form av reläskydd vilket har till uppgift att skydda elkraftsystemet från skadliga felstörningar.

## **Skydd av information och telefoni**

Inga incidenter relaterade till information och telefoni.

## **Bevakning**

Locum utökar bevakning på följande sjukhus nattetid: Handen, Nacka, Sabbatsberg, Löwenströmska, Bromma och Dalen. Utökningen av bevakningen har tillkommit utifrån samförstånd med Räddningstjänsten då sjukhusen står utan brandskyddsorganisation nattetid.

Väktarnas närvaro har tagits emot väldigt positivt av hyresgästerna då detta ökar tryggheten.

För Locum innebär detta ökade kostnader på ca 1 miljon kronor/månad.